

I makligt tempo, och i strålende solsken, tar sig vandrarna fram genom naturreservatet på södra Ornö.

Längs vandrigen blir det flera korta stopp där Ornöguiderna berättar om de olika platsernas historia eller natur.

Vandrigen på öns södra del går genom kulturlandskapet. Den norra turen löper genom vildmarken och är betydligt tuffare.

Strövtåg på öarna lockar allt fler

Att utforska skärgårdens öar till fots är en trend som växer. På Ornö leder Ornöguiderna flera vandringer under sommaren till öns många smultronställen.

– Att vandra är ett härligt sätt att upptäcka nya platser i ett lugnt tempo, säger guiden Karin Anderberg.

När Ornöguiderna genomförde en vandring på södra Ornö förra torsdagen passade flera öbor på att följa med.

– Vandringarna vidgar vyer. Man ser sådant som man inte hade fått se annars och det finns många pärlor på Ornö. Särskilt sjöarna där det kan vara 28 grader i vattnet, säger Henrik Ahlén som fortsätter:

– Det här är ett roligt initiativ och man får chans att träffa nya människor.

Han, liksom de övriga deltagarna i vandrigen, är boende på ön.

– Det här blir en ornövandring med bara ornöfolk, kon-

Karin Anderberg

staterar guiden Qina Hermansson.

MED SIN YTA på närmare 49 kvadratkilometer hör Ornö till skärgårdens största öar och det finns mycket nytt att upptäcka även för öborna.

– När de kör valsafari på Island lämnas valgaranti. Ni som tror att ni kan allt om

Qina Hermansson

Ornö får ”ny info-garanti”. Om ni känner till allt som vi kommer att berätta under den här turen så får ni pengarna tillbaka, säger Karin Anderberg var på vandrigen startar.

Från Sundby gård tar sig gruppen fram längs små vägar och stigar som ringlar fram genom ängsmarker och ekskogar i naturreservatet. Vid

Marens strand passerar de ruinen efter den gamla säteri-byggnaden som ryssarna brände 1719 och sedan fortsätter färden mot Långträsk och Stunnträsk. Vid Näset stannar gruppen till för att äta sin medhavda lunch och där får de också tillfälle att samtala med författaren Claes Melin som bor på platsen.

DET VAR 2019 som Ornöguiderna startade turerna på ön och i sommar har antalet utökats.

– Vi har anpassat vandringarna efter färje- och buss-turerna så att också folk från Dalarö och Stockholm ska kunna följa med, säger Karin Anderberg.

Sedan länge leder hon ock-

så vandringer i Italien och även Qina Hermansson har lång erfarenhet av strövtåg i naturen.

– Jag är uppvuxen i Schweiz och lördagsnöjet där är att gå på tur, säger hon.

Att det blivit allt populärare med vandringer tror Karin Anderberg beror på flera saker.

– Det går i lugnt tempo och både kropp och själ hinner med. Turerna är fyllda med natur- och kulturupplevelser. Dessutom är det hälsosamt att röra på sig, säger hon.

Idag, torsdag, leder Ornöguiderna en vandring på öns norra delar och på lördag går turen på Ornös mellersta delar.

LASSE SÖDERMAN TEXT OCH FOTO
lasse@skargarden.se Tel: 08-54 54 27 23

De skapar nästa generation av självgående robotar

Trots att vi lever i nära kontakt med våra hav är stora delar av dem fortfarande outforskade. Vid Swedish maritime robotic center, SMARC, utvecklas nästa generation robotar som ska ge oss ny kunskap om vad som pågår under ytan.

Sverige ligger idag långt fram när det kommer till att utveckla högteknologiska ubåtar och obemannade undervattensfarkoster. Men utvecklingen står inte still och för att behålla tätpositionen krävs ett ständigt forskningsarbete. Swedish maritime robotic center är ett samarbete mellan en rad

universitet och myndigheter, vars syfte är att ta fram framtidens undervattensfarkoster. Arbetet är tvärvetenskapligt och samlar forskningsområden som artificiell intelligens, farkostdesign, undervattenskommunikation, elektrokemi och oceanografi i ett och samma projekt. På SMARC utvecklas

flera olika typer av robotar som kan kunna lösa en mängd olika uppgifter som miljömätningar och bevakning av havsområden. Autonoma robotar behövs för att kunna utforska våra hav och havsbottnar.

– Robotarna kan på ett nästan drastiskt sätt förändra detta i och med att de kan nå områden som vi människor inte kan komma åt så lätt eller som är väldigt kostsamma att få en helhetsbild över, säger Ivan Stenius, projektledare vid SMARC i en nyhets-

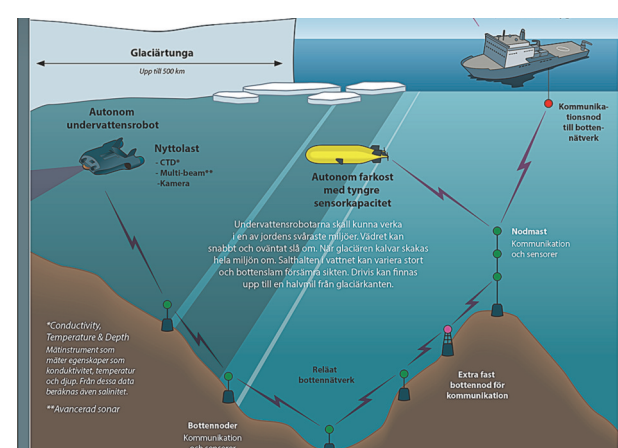
artikel på Östersjöcentrums hemsida.

EN AV DE stora utmaningarna är att få robotarna att kommunicera med andra.

– Så fort man är under vattnet så försvinner GPS-signalen och vi måste hitta andra lösningar för att navigera, säger Ivan Stenius.

Under sommaren har man testat farkosterna vid Askölaboratoriet utanför Trosa.

PETER AUGUSTSSON TEXT
peter@skargarden.se
Tel: 08-54 54 27 10

Skiss över hur autonoma robotar kan arbeta med miljömätningar.

GRAFIK: MARTIN EK